

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 255/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť A. B., B., zastúpeného JUDr. Mgr. M. M., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/443/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. apríla 2012 doručená sťažnosť A. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/443/2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom podaným okresnému súdu 19. apríla 2011 domáhal voči odporcovi vrátenia kúpnej ceny z titulu odstúpenia od kúpnej zmluvy. Okresný súd však na základe námietky odporcu postúpil vec sťažovateľa tvrdiac svoju miestnu nepríslušnosť Okresnému súdu Komárno. Sťažovateľ namietal nesprávnosť postupu okresného súdu, pričom s jeho argumentáciu sa stotožnil nadriadený súd, ktorý uznesením z 24. augusta 2011 vrátil vec sťažovateľa okresnému súdu ako miestne príslušnému súdu na jej prerokovanie a rozhodnutie. Vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd bol nečinný, domáhal sa sťažovateľ ochrany svojich práv uplatnením sťažnosti na prietahy v konaní adresovanej podľa príslušných ustanovení zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) 5. januára 2012 predsedovi okresného súdu, ktorý na jej základe vyrozumel sťažovateľa o termíne pojednávania určeného na 1. február 2012.

Podľa vyjadrenia sťažovateľa sa v uvedený deň pojednávanie nekonalo z dôvodu jeho odročenia na základe žiadosti právneho zástupcu odôvodnenej kolíziou s iným pojednávaním a rovnako z uvedeného dôvodu bolo pojednávanie odročené aj 12. marca 2012.

Podľa názoru sťažovateľa bol takýto postup okresného súdu nesprávny, pretože *„dôvody, na základe ktorých odporca žiadal, aby súd odročil pojednávanie boli irelevantné a súd mal vo veci konať“*. Sťažovateľ v tomto kontexte poukázal na *„povinnosť advokáta dať sa v podobných prípadoch zastúpiť iným advokátom alebo advokátskym koncipientom“* a dôvodil, že *„Kolízia termínov pojednávania rozhodne nemôže byť dôvodom ospravedlnenia neúčasti advokáta na pojednávaní a už vôbec nie dôvodom na zrušenie termínu pojednávania“*.

V označenom postupe okresného súdu, ktorý po uplynutí viac ako roka od podania návrhu na začatie konania vo veci samej dosiaľ *„neotvoril“* pojednávanie, vidí sťažovateľ porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov

zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľ v závere sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/443/2011, prikázal mu konať vo veci sťažovateľa bez zbytočných prietahov, priznal mu finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, ako aj trovy právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenejšej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. I. ÚS 167/03). Posúdenie otázky, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 120/03, I. ÚS 66/04, II. ÚS 57/01) možno sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú vtedy, ak celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizujú reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a teda ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy

(II. ÚS 109/03), a tiež vtedy, ak argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03).

Ústavný súd z predloženej sťažnosti a jej príloh zistil tieto pre posúdenie sťažnosti relevantné skutočnosti:

Po postúpení veci sťažovateľa Okresnému súdu Komárno tento podľa ustanovenia § 105 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) vzhľadom na nesúhlas s postúpením veci ju predložil na rozhodnutie o miestnej príslušnosti Krajskému súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“). Krajský súd uznesením sp. zn. 6 NcC/19/2011 z 24. augusta 2011 rozhodol tak, že nesúhlas Okresného súdu Komárno s postúpením veci okresným súdom kvalifikoval ako dôvodný a ako miestne príslušný na prerokovanie veci určil okresný súd. V uznesení dôvodil takto:

„Z obsahu spisu bolo zistené, že navrhovateľ sa návrhom na Okresný súd Bratislava 5 domáhal zaplatenia žalovanej istiny, pričom v návrhu označil, že miestna príslušnosť je daná v zmysle ust. § 87 písm. f) OSP, pretože sa jedná o spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Odporca pri prvom úkone, ktorý mu patrilo vzniesol námietku miestnej príslušnosti, ktorú odôvodnil tým, že príslušnosť je daná v súlade s ust. § 85 ods. 2 OSP, keď všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v obvode ktorého má právnická osoba sídlo. V danom prípade má odporca sídlo v obvode Okresného súdu Komárno.

Podľa § 87 písm. f) OSP, popri všeobecnom súde odporcu je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého má bydlisko spotrebiteľ, ak ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy.

Odvolačný súd sa stotožnil s názorom Okresného súdu Komárno, ktorý vyslovil svoj nesúhlas s postúpením veci, pretože z obsahu samotného návrhu je nesporné, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy a preto bolo na mieste, aby si spotrebiteľ mohol vybrať okrem všeobecného súdu na konanie súd, v obvode ktorého má ako spotrebiteľ bydlisko. Preto odvolací súd rozhodol tak, že nesúhlas s postúpením veci Okresným súdom Komárno je dôvodný a miestne príslušným na prejednanie veci je Okresný súd Bratislava 5.“

Po vrátení spisového materiálu nadriadeným súdom späť okresnému súdu (20. septembra 2011) ostal okresný súd nečinný a nekonal bez toho, aby mu v tom bránila zákonná prekážka. Sťažovateľ preto realizoval prostriedok nápravy postupu okresného súdu

poskytovaný zákonom o súdoch, ktorý mu však nepriniesol želaný efekt, pretože dva po sebe nasledujúce termíny pojednávania (1. februára 2012 a 12. marca 2012) boli okresným súdom odročené na základe žiadostí odporcu odôvodnených kolíziou s inými pojednávaniami.

Ústavný súd na základe týchto zistení dospel k záveru, že doterajší postup okresného súdu vykazuje viaceré nedostatky smerujúce k priet'ahom v posudzovanom konaní. Ide jednak o nesústredený, a teda neefektívny postup okresného súdu súvisiaci s postúpením veci inému súdu v rozpore s relevantnou právnou úpravou, ďalej o obdobie nečinnosti nasledujúce po vrátení veci nadriadeným súdom späť okresnému súdu ako súdu miestne príslušnému a takisto o neefektívny postup týkajúci sa odročenia pojednávania za okolností (opakované odročenie na základe analogickej žiadosti protistrany) signalizujúcich zvyhodnenie protistrany na úkor s'ťažovateľa.

Podľa judikatúry ústavného súdu však nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (IV. ÚS 203/03), pričom jednorazové priet'ahy v konaní súdu nesignalizujú bez ďalšieho možnosť zbytočných priet'ahov konania.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe zistených skutočností považovať nedostatky v postupe okresného súdu za tak intenzívne, že by ich bolo možné najmä vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania (jeden rok) kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ nezlučiteľné s obsahom čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného a berúc do úvahy doterajšiu dobu konania pred okresným súdom ústavný súd konštatuje, že posudzované konanie okresného súdu nesignalizuje možnosť zbytočných priet'ahov v konaní, dôvodnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí s'ťažnosti na ďalšie konanie, preto s'ťažnosť s'ťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako návrh zjavne neopodstatnený.

V závere poukazuje ústavný súd na to, že toto rozhodnutie nebráni možnosti s'ťažovateľa opätovne sa domáhať ochrany svojho základného práva zaručeného čl. 48

ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru prostredníctvom sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy adresovanej ústavnému súdu, pokiaľ by v budúcnosti v posudzovanom konaní okresného súdu pretrvávali už neakceptovateľné prieťahy premietajúce sa do porušenia garancií poskytovaných sťažovateľovi označenými článkami ústavy a dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2012